

שָׁנְאָמֵר (ישעיה לט) אֵהָל בַּל יִצְעַן בַּל יִסַּע יִתְדֹתָיו לְנֹצַח.

רֹאמֵר, מָה זֶה לֵאמֹר? כִּדִּי לְגִלוֹת, אֲבָל הַכֹּל אֶחָד וְיָפָה הוּא, מִשׁוּם שֶׁשְּׁלֵמוֹת הוּא מְקוּם לְגִלוֹת מָה שֶׁהִיָּה נִסְתָּר בְּפָנִים, וּבְכָל מְקוּם לֵאמֹר, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּדְבֹּר ה' אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, וַיִּדְבֹּר ה' אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. שְׁנִתְּנָה רְשׁוֹת לְגִלוֹת, שֶׁהָרִי הִיָּה צוּרֵי לְלִבְנָה אוֹתוֹ הַדְּבָר מִהַמְּקוּם שֶׁעֲמַד מֹשֶׁה. וַיִּדְבֹּר ה' - לְמַעַלְהָ, אֶל מֹשֶׁה - בְּאֶמְצַע, לֵאמֹר - בַּחוּץ (בסוף), הַמְּקוּם שֶׁיֵּשׁ רְשׁוֹת לְגִלוֹת.

עוֹד וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, מָה פְּתוּב לְמַעַלְהָ? (שְׁמוֹת לט) וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה וְגו'. לְמָה אֶל מֹשֶׁה? כִּף אֲמָרוֹ, מִשׁוּם שֶׁמֹּשֶׁה רָאָה אוֹתוֹ בְּהָר, וְהַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא הִרְאָה לוֹ בְּמִרְאֵה הָעַיִן, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (שם כו) כֹּאֲשֶׁר הִרְאָה אֶתְךָ בְּהָר. כְּמִרְאֵה אֲשֶׁר הִרְאָה ה' אֶת מֹשֶׁה וְגו'. וְכַתוּב וַרְאָה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר אֶתָּה מִרְאֵה בְּהָר. עֲכָשׁוּ שֶׁהִבְיֵאוּ לוֹ כִּדִּי שִׁירָאָה אִם הוּא כְּמוֹ אוֹתוֹ הַמִּשְׁכָּן שִׁרָאָה (כ"ד) שִׁרָאָה הוּא אוֹתוֹ מִשְׁכָּן שִׁרָאָה.

אֲבָרְ לְמָה וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה? אֵלָּא, לְמַלְךְ שִׁרְצָה לְבָנוֹת פְּלִטְרִין לְגַבְרִיהָ, צְנִיָּה לְאֶמְנִים: הַהִיכָל הַזֶּה בְּמְקוּם פְּלוּנִי, וְהַהִיכָל הַזֶּה בְּמְקוּם פְּלוּנִי, כִּי אֵין הַמְּקוּם לְמִשְׁתָּהּ, וְכֵאֵן הַמְּקוּם לְמִנְחָהּ. כִּיֵּן שֶׁעָשׂוּ אוֹתָם הָאֶמְנִים, הִרְאוּ לְמַלְךְ. כִּף וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה, בְּעַל הַבַּיִת אִישׁ הָאֱלֹהִים. כִּיֵּן שְׁנִתְּקַן הַהִיכָל לְגַבְרִיהָ, הַזְּמִינָה אֶת הַמִּלְךְ לְאֶכֶל, הַזְּמִינָה אֶת בְּעַלְהָ עֲמָה. מִשׁוּם כִּף וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, וּמִשׁוּם שֶׁמֹּשֶׁה הוּא בְּעַל הַבַּיִת,

וְבִיָּה שִׁרְיָא חֲשַׁבְנָא לְמַמְנִי, וּמֵאֵן אִיהוּ סִיְהָרָא. כְּמָה דָּאֵת אֲמֵר (ישעיה ל"ג) אֵהָל בַּל יִצְעַן בַּל יִסַּע יִתְדֹתָיו לְנֹצַח.

רֹאמֵר, מָאִי לֵאמֹר, בְּגִין לְגַלְיָאָה. אֲבָל כִּלְאֵ חַד וְשִׁפִּיר הוּא, בְּגִין דְּשְׁלִימוֹ הוּא אֶתְר לְגַלְיָאָה מָה דְּהוּה סְתִים לְגוֹ. וּבְכָל אֶתְר, לֵאמֹר, כְּמָה דָּאֵת אֲמֵר, וַיִּדְבֹּר יי אֶל מֹשֶׁה לֵאמֹר, וַיִּדְבֹּר יי אֵלָיו מֵאֵהָל מוֹעֵד לֵאמֹר. דָּאֵתִיָּהִיב רְשׁוֹ לְגַלְיָאָה, דְּהָא אֶתְמַנִּי לְסִיְהָרָא הִהוּא מְלָה מֵאֶתְר דְּמֹשֶׁה קִיָּמָא. וַיִּדְבֹּר יי לְעִילָא. אֶל מֹשֶׁה בְּאֶמְצַעִיתָא. לֵאמֹר בְּבִרְיָתָא (ס"א פְּבִתְרִיָּתָא) אֶתְר דָּאִית רְשׁוֹ לְגַלְיָאָה.

תוֹ וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה, מָה כְּתִיב לְעִילָא (שְׁמוֹת ל"ט) וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה וְגו'.

אֲמָאִי אֶל מֹשֶׁה, הֲכִי אֲמָרוֹ, בְּגִין דְּמֹשֶׁה חָמָא לִיָּה בְּטוֹרָא וְקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא אֶחְמִי לִיָּה בְּחִיזוֹ דְּעִינָא כְּמָה דָּאֵת אֲמֵר (שְׁמוֹת כ"ז) כֹּאֲשֶׁר הִרְאָה אוֹתְךָ בְּהָר. (במדבר ח) כְּמִרְאֵה אֲשֶׁר הִרְאָה יי אֶת מֹשֶׁה וְגו'. וְכַתִּיב (שְׁמוֹת כ"ה) וַרְאָה וַעֲשֵׂה בְּתַבְנִיתָם אֲשֶׁר אֶתָּה מִרְאֵה בְּהָר. הַשְׁתָּא דָּאִיתִיָּאוּ לִיָּה, בְּגִין דִּיחְמִי אִי אִיהוּ כְּהִהוּא מִשְׁכָּנָא דְּחָמָא (ס"א בְּגִין דִּיחְמִי אִיהוּ הִהוּא מִשְׁכָּנָא דְּחָמָא).

אֲבָרְ אֲמָאִי וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה. אֵלָּא לְמַלְכָּא דְּבַעַא לְמַבְנֵי פְּלִטְרִין לְמִטְרוּנִיתָא, פְּקִיד לְאוּמְנִין, הִיכְלָא דָּא, בְּדוּף פְּלוֹן. וְהִיכְלָא דָּא בְּדוּף פְּלוֹן. הֲכָא אֶתְר לְעֶרְסִיָּה. הֲכָא אֶתְר לְנִיָּחָא. כִּיֵּן דְּעַבִּידוּ לוֹן אֶמְנִין אֶחְמִי לְמַלְכָּא. כִּף, וַיִּבְיֵאוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן אֶל מֹשֶׁה מֵאִרְיָה דְּבִיתָא, אִישׁ הָאֱלֹהִים. כִּיֵּן דָּאֵשְׁתְּכָלֵל הִיכְלָא לְמִטְרוּנִיתָא, זְמִינָת לְמַלְכָּא לְמִיכְלָא. זְמִינָת לְבַעַלְהָ עֲמָה, בְּגִין כִּף וַיִּקְרָא אֶל מֹשֶׁה. וּבְגִין דְּמֹשֶׁה מֵאִרְיָ דְּבִיתָא אִיהוּ,

מָה כְּתִיב (שְׁמוֹת ל"ג) וּמֹשֶׁה יָקַח אֶת הָאֵהָל וְנָטָה לוֹ מַחוּץ לְמַחְנֶה. מֹשֶׁה

דאיהו מאריה דביתא עבד הכי (מ) דלית רשו
לבר נש אחרא למעבד הכי.

וידבר יי אליו דרגא אחרא עלאה, וכדין
בשעתא דאזדמן משה למיעאל כדין
פתח ואמר אדם כי יקריב מכם. מאי אדם
הכא, אלא כד אתחברן שמשא וסיהרא כחדא.
פתח ואמר אדם, כדכתיב (חבקוק ג) שמש ירח
עמד זבולה. עמד ולא עמדו.

כי יקריב מכם, הכא אתרמיז מאן דינעביד
פולחנא דקרנא שלימ דישתכח דכר
ונוקבא, משמע מכם דישתכח כחזו דילכון.
קרנ ליי, דיקריב פלא לאתאחדא כחדא עילא
ותתא. מן הבהמה, לאחזאה אדם ובהמה
וכלא כחדא. מן הבקר ומן הצאן, אלין רתיכין
דאינון דכנין. כיון דאמר מן הבהמה, יכול
מפלא בין דכנין בין מסאבן, הדר ואמר מן
הבקר ומן הצאן וגו'.

קרנבנכם, קרנני מפעי ליה. מאי קרנבנכם אלא
בדמיתא קרנ ליי, השתא קרנבנכם
קרנ ליי אדם קרנבנכם מן הבקר ומן הצאן
לאחזאה יחודא מעילא לתתא. ומתתא לעילא
היינו קרנ ליי, מעילא לתתא היינו קרנבנכם.
מתל למלפא דאיהו יתיב בטורסקא עלאה
לעילא וכרסייא דיליה אתתקן על ההוא
טורסקא ומלפא עלאה על פלא. בר נש דקריב
קרנא (ס"א דורונא) למלפא, בעא לסלקא מדרגא
לדרגא עד דסליק מתתא לעילא לאתר דמלפא
יתיב, עלאה על פל פלא. וכדין ידעין דהא
סלקין דורונא למלפא וההוא דורונא (ס"א
דמלפא) מן מלפא איהו. נחית דורונא מעילא
לתתא, הא ידיען דההוא דורונא (ס"א
דמלפא) נחית מעילא לרחימא דמלפא דאיהו
למטה, הרי יודעים שאותו דורון יורד מלמעלה לאהוב המלך

מה כתוב? (שם לג) ומשה יקח את
האהל ונטה לו מחוץ למחנה.
משה שהוא בעל הבית עשה כך,
(מה) שאין רשות לאדם אחר
לעשות כך.

וידבר ה' אליו, דרגא אחרת
עליונה. ואז, בשעה שהזדמן
משה להכנס, אז פתח ואמר, אדם
כי יקריב מכם. מה אדם כאן?
אלא פשמתחברים השמש
והלכנה כאחד, פתח ואמר אדם,
כמו שכתוב שמש ירח עמד
זבלה. עמד ולא עמדו.

כי יקריב מכם, כאן נרמז, מי
שיעשה את הקרבן שלם,
שימצאו זכר ונקבה, משמע
מכם, שנמצא כמו הנראה
שלכם. קרנ לה, שיקריב הכל
להתאחד כאחד מעלה ומטה. מן
הבהמה, להראות אדם ובהמה,
והכל כאחד. מן הבקר ומן הצאן,
אלו המרכבות שהן טהורות. כיון
שאמר מן הבהמה, יכול מהכל,
בין טהורים בין טמאים? חזר
ואמר, מן הבקר ומן הצאן וגו'.
קרנבנכם! קרנני הנה צריף
להיות! מה זה קרנבנכם? אלא
בראשונה קרנ לה, ועכשו
קרנבנכם, קרנ לה אדם, קרנבנכם
מן הבקר ומן הצאן, להראות
יחוד ממעלה למטה. ממטה
למעלה הינו קרנ לה. ממעלה
למטה הינו קרנבנכם. משל למלך
שהוא יושב בגג עליון למעלה,
וכסאו מתקן על אותו הגג,
והמלך העליון על הכל. אדם
שמקריב קרנ (דורון) למלך, צריף
לעלות מדרגה לדרגה, עד
שעולה ממטה למעלה, למקום
שהמלך יושב עליון על הכל, ואז
יודעים שהרי מעלים דורון
למלך, ואותו דורון (של המלך) מן
המלך הוא. יורד דורון ממעלה
שהוא למטה. כך בתחלה אדם,